

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	19027 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19027
Назва ОП	Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хитько Майя Миколаївна, Ковач Вікторія Олегівна, Левченко Олександр Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.03.2021 р. – 11.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32158>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32419>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма, що акредитується, є актуальною та відповідає критеріям акредитації, враховує специфіку підготовки вітчизняних фахівців у сфері публічного управління та адміністрування для роботи в поліетнічних регіонах та прикордонних територіях України, вимоги ринку праці, розвитку спеціальності, регіональні особливості, інтереси стейкхолдерів. Цілі ОП є чіткими, корельовані з місією та стратегією ДВНЗ «УжНУ», структура та зміст послідовні та логічні, відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» затвердженому і введеному в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 29 жовтня 2018 року № 1172. Існує тісна співпраця із роботодавцями, що сприяє практичній підготовці здобувачів вищої освіти. В цілому, ОП та освітня діяльність за цією ОП відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, що не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильною стороною освітньої програми є її спрямованість на підготовку вкрай необхідної в умовах децентралізації в прикордонному регіоні національної кадрової еліти для роботи на управлінських посадах в органах місцевого самоврядування та в інших установах публічної сфери, здатної вирішувати проблеми та в майбутньому проводити проукраїнську державницьку політику з урахуванням специфіки поліетнічного регіону України. ОП має чітко визначені цілі, зв'язок з місією та стратегією університету, визначений в поєднанні в освітньому процесі навчальної, наукової та інноваційної діяльності. В ОП враховано особливості соціально-економічного розвитку Закарпатської області, тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Відзначено реальний інтерес зацікавлених осіб щодо удосконалення та розвитку даної ОП з боку роботодавців, їх постійну співпрацю з кафедрою політології та державного управління, а також сприянні організації проведення навчальної та виробничої практики в організаціях публічної сфери. Компоненти освітньої програми складають логічну взаємопов'язану систему та відповідають предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», з урахуванням проблематики управління у прикордонних, поліетнічних регіонах. Університет має тісну співпрацю з Національним інститутом стратегічних досліджень, із Закарпатською обласною державною адміністрацією, Ужгородською міською радою та рядом закордонних університетів через підписання меморандумів. Рівень професійної та академічної кваліфікації викладачів дозволяє забезпечити досягнення цілей ОП та її програмних результатів навчання. В університеті активно реалізуються міжнародні проекти та налагоджені міжнародні зв'язки з зарубіжними ЗВО, що дозволяє викладачам регулярно підвищувати кваліфікацію за кордоном. В університеті функціонує ефективна система стимулювання професійного розвитку НПП. У ЗВО сформована дієва система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, що комплексно охоплює всі напрями від розробки та затвердження ОП до моніторингу та подальшого регулярного оновлення. Застосовується система преміювання викладачів за професійні досягнення в освітній та науковій діяльності. Активно ведеться підготовка наукових кадрів. Також для здобувачів та науково-педагогічних працівників доступними є басейн для занять плаванням, який є єдиним в регіоні придатним для водного поло та стрибків у воду, тренажерні зали, спортивні майданчики, в тому числі, майданчик зі штучним покриттям.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

З метою удосконалення ОП та посилення уваги на практичному застосуванні набутих знань, доцільно проводити спільні заходи, а саме семінари, круглі столи, конференції з залученням студентів, роботодавців та представників академічної спільноти щодо обміну досвідом та обговоренні проблем розвитку публічного управління в поліетнічних регіонах з прикордонним розташуванням. Для збільшення можливостей здобувачів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії рекомендовано розширити та урізноманітнити перелік вибіркових компонентів освітньої програми за своєю суттю та змістом. Врахувати побажання роботодавців відносно термінів організації навчальної та виробничої практики в установах та організаціях публічної сфери. Сприяти підвищенню мотивації серед студентів до отримання неформальної освіти, практичних знань та навичок. Факультет може використовувати зацікавленість роботодавців у випускниках даної ОП, створюючи умови для залучення практиків-професіоналів до проведення аудиторних занять, організації тренінгів, додаткових курсів, з урахуванням режиму зайнятості останніх. Враховуючи необхідність посилення уваги не лише щодо засад, але і стосовно практичного застосування академічної доброчесності, варто було б організувати серію тренінгів та навчальних занять з академічної доброчесності, як для здобувачів, так і для науково-педагогічних працівників. Поряд з цим, має місце недостатній рівень участі здобувачів у програмах академічної мобільності, що потребує посилення інформованості й зацікавленості здобувачів в даних програмах та, відповідно, підвищення рівня володіння іноземною мовою, обізнаності та спроможності працювати з іноземними джерелами за фахом. Дані заходи є необхідною умовою щодо інтеграції здобувачів до сучасного європейського освітнього простору. Недостатнім є і рівень поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП, що обумовлює, враховуючи тісні контакти кафедри політології та державного управління з органами влади, можливість заключення госпрозрахункових договорів щодо реалізації науково-дослідних проектів з актуальних проблем місцевого самоврядування.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Публічне управління та адміністрування» полягають у підготовці фахівців у сфері публічного управління та адміністрування, спроможних розв'язувати практичні проблеми із врахуванням специфіки саме поліетнічних регіонів та прикордонних територій України. Прикордонне розташування Закарпаття визначає особливості адміністрування та впливає на формування компетентностей управлінців, спроможних використовуючи транскордонні зв'язки та стимулювати розвиток регіону (область межує з 4 країнами). Практична орієнтація підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних проводити проукраїнську політику у даному регіоні також обумовила унікальність ОП. Цілі ОП сформовані чітко, вони відповідають місії та стратегії університету, які визначені в Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015–2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>) та відповідають пріоритетним напрямкам інтернаціоналізації освітнього простору, представленими в Стратегії інтернаціоналізації УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>). Під час зустрічі з експертною групою ректор, проректор з науково-педагогічної діяльності, гарант підтвердили відповідність даної ОП місії та стратегії університету, а саме у поєднанні в освітньому процесі навчальної, наукової та інноваційної діяльності. Інноваційні форми організації зв'язку освіти і науки є підґрунтям подальшого удосконалення ОП в рамках розвитку університету, а саме в розробці програм подвійних дипломів із університетами сусідніх країн, організації курсів підвищення кваліфікації керівних кадрів новостворених ОТГ (64 ОТГ).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Інтереси та пропозиції здобувачів визначаються шляхом опитування через Google-форми (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32192>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31914>), е-скриньки та безпосередньо на зустрічах з викладачами. Акредитація первинна, випускників немає, тому при розробці ОП думку студентів не було враховано щодо цілей та ПРН. Під час зустрічі з експертною групою студенти та представники студентського самоврядування підтвердили участь здобувачів у роботі робочих груп з обговорення ОП (протокол № 6, від 21 грудня 2020 року, протокол № 4, від 15 червня 2019 р., протокол № 3, від 25 листопада 2018 р.). На сайті факультету до переліку вибіркового дисциплін додано «Каталог загальноуніверситетських вибіркового дисциплін» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31379>, що підтверджує факт врахування потреб даної групи стейкхолдерів. Інтерв'ювання роботодавців підтвердило реальний інтерес зацікавлених осіб в удосконаленні та розвитку даної ОП, її унікальність щодо особливостей Закарпатської області, постійну співпрацю з кафедрою політології та державного управління, а також сприянні організації проведення навчальної та виробничої практики в установах та організаціях публічної сфери. Гузинець Ю. І., керуючий справами виконавчого апарату Закарпатської обласної ради, підтвердив безпосередню участь в обговоренні переліку компонентів освітньої програми, компетентностей та ПРН під час засідання робочої групи, де було обговорено можливість ліцензування спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (протокол № 1, від 25.09.2016 р.). Якемеліна С.С., начальник служби у справах дітей Закарпатської ОДА, Манайло-Приходько Р. Ю., заступниця голови Оноківської територіальної громади, Ковач Ю. В., начальник управління організаційної роботи та забезпечення діяльності керівництва Закарпатської ОДА, Трофименко М. О., заступник начальника міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Львівській та Закарпатській областях приймали участь у засіданнях робочих груп щодо обговорення ПРН, які враховують особливості поліетнічного та прикордонного регіону, яким є Закарпатська область (протокол № 3, від 25 листопада 2018 р.). Підтверджено участь роботодавців в засіданнях робочих груп щодо удосконалення ОП (протокол № 2, від 25.06.2018 р., протокол № 4, від 15 червня 2019 р., протокол № 6, від 21 грудня 2020 р.). Гарант під час інтерв'ю підтвердив факт обговорення ОП академічною спільнотою, а саме науковцями проф. А.М. Круглашовим (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича), проф. Н.В. Грицак (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), Петровським П.М. та іншими.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано особливості соціально-економічного розвитку Закарпатської області та тенденцій затребуваності фахівців зі спеціальності на основі аналізу

таких документів, як «Ринок праці у 2018 році. Комплексна економічна доповідь Головного управління статистики у Закарпатській області» (http://www.uz.ukrstat.gov.ua/catalog/2019/dop_01.pdf), «Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021–2027 років» (https://carpathia.gov.ua/sites/default/files/imce/191003_rsp-pr.pdf), «Статистичний щорічник. Закарпаття 2019». Перелік компонент освітньої програми узгоджується із цілями ОП, тенденціями розвитку спеціальності. Під час зустрічі з роботодавцями, аналізу відгуків та рецензій ОП виявлено проблему «кадрового голоду» в Закарпатському регіоні, а саме запит на кваліфікованих, практично орієнтованих управлінців, спроможних якісно надавати адміністративні послуги у системі органів державної влади в сучасних умовах реформи децентралізації та створених в регіоні 64 ОТГ. Це знайшло відображення у цілях та програмних результатах навчання (ПРН-12, ПРН-17; ПРН-18). При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП також враховано специфіку поліетнічних регіонів та прикордонних територій України (ПРН-19, ПРН-20, ПРН-21, ПРН-22, ПРН-23). В умовах дистанційної форми навчання використовується платформа «Moodle», сервіси Zoom, Google Meet. Отже, таким чином, цілі та ПРН також відповідають тенденціям розвитку спеціальності «Публічне управління та адміністрування» в умовах впровадження електронного урядування (ПРН 9, ПРН 10). Навчальний матеріал оновлюється, відповідно до потреб сьогодення у сфері публічного управління, завдяки наповненню освітніх компонентів та окремих тем здобутками науковців під час роботи над власними науковими дослідженнями та під час стажування як за кордоном так і в різних установах України. На кафедрі за останні роки захищено 4 докторських та 1 кандидатська дисертації. Під час зустрічі з НПП з'ясовано, що доц. Токар М.Ю. нещодавно захистив докторську дисертацію зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування». В процесі формування та удосконалення ОП гарант зазначив, що враховано досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм, а саме Львівського регіонального інституту державного управління, ЧНУ імені Юрія Федьковича, Сумського державного університету (заплановано переглянути перелік компонент освітньої програми), Київського національного університету імені Тараса Шевченка та іноземних ОП, таких як Університет Миколаса Ромеріса (Литовська Республіка), Пряшівський університет (аналіз допоміг скласти перелік дисциплін за циклами загальної та професійної підготовки фахівців, а також побудувати ОП та організувати навчальний процес орієнтоване виключно на практичні знання і співпрацю з органами публічної влади).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 29 жовтня 2018 року № 1172. За результатами обговорення проекту Стандарту на кафедрі (протокол №3, від 25.11.2018 р.) та відповідно до Рішення Вченої ради УжНУ (протокол № 7, від 25.06.2019), були внесені зміни до ОПП зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». При оновленні ОПП вимоги Стандарту було враховано та впроваджено. Можна констатувати, що діюча освітня програма (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31345>) повністю відповідає вимогам цього Стандарту. Розбіжностей у результатах навчання, сформульованих в освітній програмі, з результатами навчання, запропонованими стандартом, немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

У Закарпатській області через процес децентралізації є необхідність в формуванні національної кадрової еліти на управлінських посадах в органах місцевого самоврядування, здатної вирішувати проблеми з врахуванням специфіки поліетнічного та прикордонного регіону. Сильною стороною університету є співпраця з Національним інститутом стратегічних досліджень, із Закарпатською обласною державною адміністрацією, Ужгородською міською радою та рядом закордонних університетів через підписання меморандумів. ОП повністю враховує вимоги ринку праці, розвитку спеціальності, регіональні особливості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

З метою удосконалення ОП з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, а також посилення уваги на практичному застосуванні набутих знань, доцільно, на нашу думку, запровадження практики проведення спільних заходів, а саме семінарів, круглих столів, конференцій з залученням студентів, роботодавців та представників академічної спільноти для обміну досвідом та обговорення проблем розвитку публічного управління в поліетнічних регіонах з прикордонним розташуванням.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма в цілому є актуальною і затребуваною на ринку праці. Цілі та програмні результати навчання визначені з врахуванням особливостей регіону. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 1.1, 1.3, 1.4, а також часткова з 1.2. Зазначені недоліки не є суттєвими та визначають підґрунтя подальшого удосконалення даної ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми складає 240 кредитів ЄКТС, відповідно до норм, викладених у Законі України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 09 серпня 2019 р. Обсяг обов'язкових компонент ОП спрямованих на формування компетентностей складає 180 кредитів ЄКТС (75% загального об'єму). Обсяг вибіркового компонент складає 60 кредитів ЄКТС, що становить 25% від загальної кількості кредитів. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 29 жовтня 2018 року № 1172.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Матриця відповідності програмних компетентностей (загальних, фахових) компонентам ОП та Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП взаємопов'язані з освітніми компонентами, мають чітку спрямованість на досягнення заявлених програмних результатів навчання. ПРН забезпечуються виключно за рахунок обов'язкових дисциплін. Дисципліни вибіркового циклу підсилюють формування компетентностей та результатів навчання. Всі освітні компоненти логічно пов'язані між собою та забезпечують досягнення цілей ОП та програмних результатів навчання. Розподіл компонентів ОП за семестрами є раціональним з точки зору навчального процесу. В ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31345>) структурно-логічна схема 2.2 має технічну помилку (ОК15 "Макроекономіка та мікроекономіка" згідно НП на 2020/2021 рр. викладається в 3 семестрі).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єкт вивчення та предметна діяльність спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» охоплюють всю сферу публічного управління та адміністрування, тому задля забезпечення предметної області викладаються наступні освітні компоненти: «Ділова українська мова», «Історія та культура України», «Вступ до публічного управління та адміністрування», «Соціально-філософські основи публічного управління», «Конституційні основи публічного управління», «Система органів державної влади в Україні», «Адміністративне право України», «Адміністративний менеджмент» та інші. Під час відкритої зустрічі стейкхолдерами було звернено увагу на перегляді змісту дисципліни «Адміністративний менеджмент». Проблематику управління у прикордонних, поліетнічних регіонах студенти опановують за допомогою дисциплін обов'язкового циклу, а саме «Менеджмент партійної діяльності», «Менеджмент соціального захисту», «Управління транскордонними процесами», «Стратегічне управління розвитком громад і територій», «Етнополітичний менеджмент». Блок дисциплін підготовки бакалаврів («Інформаційно-аналітична діяльність в органах публічної влади», «Управління та врегулювання конфліктів», «Прийняття управлінських рішень», «Аналіз публічної політики») є основою інформаційно-аналітичної підготовки. Правові аспекти створення, відбору, зберігання, обробки, захисту та використання інформації розкриті у дисциплінах «Документознавство України», «Інформатика та комп'ютерна техніка», «Математико-статистичні методи обробки інформації», «Основи електронного урядування», «Електронний документообіг», «Захист інформації». Більшість документів, міжнародних стандартів, правових та законодавчих актів представлені іноземною мовою. Навички ділової комунікації відбуваються при вивченні «Іноземної мови». Представниками студентського самоврядування під час зустрічі звернено увагу на важливість знань саме іноземної мови (для складання ЕВІ) з метою продовження навчання в магістратурі та участі у

міжнародних проектах. Студенти визначили необхідність більше працювати з іноземними джерелами за фахом та посилити увагу на вивченні іноземної мови. ЕГ рекомендовано розглянути можливість збільшення кількості кредитів ОК 2 для підвищення рівня участі студентів у програмах академічної мобільності. В ОП акцентовано увагу на професійно-орієнтованих ОК, які забезпечують практичну підготовку бакалавра, а саме навчальна практика в політичних партіях та громадських організаціях, виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування. Студентами (Попович Т., Попович В.) підтверджено важливість очної форми проведення практик. Необхідність використання саме міждисциплінарного підходу за даною ОП є запорукою успішного досягнення мети освітньої програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що студенти ознайомлені з можливостями для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме з положенням «Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>), «Про навчання здобувачів за індивідуальним графіком у Державному вищому навчальному закладі «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21267>) та з «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Вибір ОК для формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється студентами у навчальному році, що передує навчальному року, у якому заплановано вивчення цих дисциплін. Під час інтерв'ю з'ясовано, що при здійсненні вибору здобувачі отримують допомогу, а саме консультування з куратором академічної групи та рекомендації викладачів. Ознайомитися з анотаціями вибіркових ОК, а також з РП студенти можуть на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31379>). За структурою ОП «Публічне управління та адміністрування» передбачає 25 % загального обсягу, що відводяться на вибіркові ОК, які представлені на вибір «один з двох», що дещо обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. ЕГ під час зустрічі з НПП (ст. викл. Колодій М.М., доц. Сурніна-Далекорей О.А.) було уточнено відмінності в підходах викладання дисциплін зі схожими назвами, які пропонуються на вибір. Для розширення можливостей студентів рекомендовано урізноманітнити перелік дисциплін вибіркового циклу за змістом та своєю суттю, що посилить формування компетентностей за даною ОП. В результаті зустрічі з роботодавцями та іншими зацікавленими в удосконаленні викладання за даної ОП стейкхолдерами ЕГ було відзначено побажання щодо інтеграції в курс поняття «добросесність», збільшення кількості курсів по місцевому самоврядуванню та реформуванню державної служби. В проекті ОП 2021 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31297>) передбачено вибір ОК з каталогу загальноуніверситетських вибіркових дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32380>). Оприлюднено оновлений перелік вибіркових компонент на 2021-2022 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32186>). Інтерв'ювання з викладачами та працівниками структурних підрозділів встановило факт обмеженості вибору студентів з об'єктивних причин. Згідно наказу ректора «Про затвердження норм часу для планування та обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників університету» регламентовано мінімальна кількість учасників академічної групи, яка не може бути меншою за 25 осіб для викладання дисциплін вільного вибору. (Наказ №535/01-17 від 15.05.2017 р.)

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка студентів регламентується «Положенням про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31504>), наскрізною програмою практик (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31503>) та робочими програмами: навчальна практика в політичних партіях та громадських організаціях <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31502>, виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31501>. Практична підготовка здобувачів за ОП здійснюється в рамках проведення практичних та семінарських занять, виконанні індивідуальних завдань, курсових робіт, тренінгів. Проходження практик здобувачами є обов'язковою компонентою ОП. Робочим навчальним планом на 2020/2021 н. р. передбачено проходження практик студентами денної форми: навчальна практика (5 семестр, 4 тижні), виробнича практика (7 семестр, 4 тижні). У студентів заочної форми заплановано навчальну практику з 12.04-16.04.2021 р. (РП заочна 2020-2021 н.р.). З об'єктивних умов (період червоної зони на Закарпатті) практика у 2020 році не могла відбутися в установах і організаціях (Додаток «Про організацію практики»). Згідно наказів №72/01-08 від 30.11.2020 р., №73/01-08 від 30.11.2020 р. виробнича практика студентів IV курсу та навчальна практика студентів III курсу відбулася в дистанційній формі на базі кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук з організацією зустрічей з керівниками партійних організацій у Google Meet (Попович Т.О., Закарпатська ОДА). Студентами під час інтерв'ю підтверджено проходження навчальної практики в політичних партіях в очному форматі до введення карантину (Попович Т.О., ПП «Об'єднання «САМОПОМІЧ». Додаток «Звіт про навчальну практику 2019-2020 н.р.»). Готовність роботодавців та інших стейкхолдерів до співпраці підтверджено під час інтерв'ю та підписаними договорами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31384>), зокрема з Закарпатською ОДА, Оноківською територіальною громадою, Холмівською територіальною громадою, агенцією політичних досліджень «Соціум Карпат», Головним

управлінням Національної поліції в Закарпатській області, Політичною партією “Об’єднання “САМОПОМІЧ”, Закарпатською крайовою організацією НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ та іншими. Роботодавцями зазначена більша ефективність проведення практики в середині року ніж «наприкінці, коли підводяться підсумки». Проходження практичної підготовки здобувачів сприяє досягненню ПРН за даною ОП та відповідає сучасним вимогам ринку праці.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Управлінець за своєю сферою професійної діяльності не може бути успішним та ефективним без володіння соціальними навичками (soft skills): лідерськими якостями, умінням працювати в команді, комунікабельністю, умінням попереджати та вирішувати конфлікти, планувати свій час, креативністю, емпатією, умінням генерувати ідеї та втілювати їх в життя, мистецтвом публічних виступів тощо. Одним з основних акцентів даної ОП є специфіка регіону працевлаштування майбутніх випускників, а саме його поліетнічність та прикордонне розташування на території України. Тому експертною групою зазначено важливість досягнення ПРН, які у тому числі відповідають за формування соціальних навичок, а саме вміння налагодити комунікації між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування (ПРН-12), вміння розробляти комплексні заходи з метою попередження виникнення конфліктних ситуацій у поліетнічних регіонах (ПРН-20) та вміння розробляти рекомендації для органів державної влади та місцевого самоврядування щодо упередження та нівелювання чинників дестабілізації суспільно-політичних процесів (ПРН-21). Студенти опановують загальні та фахові компетентності (ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ФК1), формуючи soft skills, під час вивчення обов’язкових та вибіркових компонент ОП: ОК14 «Основи менеджменту та маркетингу», ОК20 «Соціально-антропологічні основи публічної політики», ОК23 «Механізми громадського контролю в публічній політиці», ОК24 «Аналіз публічної політики», ОК26 «Психологічні основи управлінської діяльності», ОК27 «Антикризовий менеджмент», ОК33 «Стратегічне управління розвитком громад і територій», ОК44 «Навчальна практика в політичних партіях та громадських організаціях, ОК45 «Виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування», ВБ1.10 «Публічна риторика», ВБ1.3 «Гендерна складова публічного управління». Університет створює освітнє середовище, яке сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти соціальних навичок. Представники студентського самоврядування (Клопотар К.О.), студенти (Попович В.М.) під час зустрічі підтвердили участь у «Днях кар’єри в УжНУ» листопад 2020 р., де здобувачам були запропоновані тренінги із «soft skills» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/den-karyeri-yak-prokachati-svoji-myaki-navichki-i-shcho-ye-klyuch.htm>), а також факт проведення занять, тренінгів, дискусій, що сприяє набуття ними м’яких навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за цією спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) щотижневе аудиторне навантаження для освітнього ступеня бакалавр складає від 24 до 27 годин. За навчальним планом ОП передбачено загальний обсяг 7200 год. / 240 кредитів ЄКТС. Фактично згідно навчальному плану 2019 р. підготовки фахівців денної форми навчання загальний обсяг складає 7320 годин за рахунок додатково 120 год. фізичного виховання (ОК19), яке з 2016 року запроваджено позакредитною навчальною дисципліною (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-454729-15#Text>). В освітній програмі ОК19 сприяє досягненню ПРН 7, який вже забезпечено низкою дисциплін (ОК12, ОК20, ОК22, ОК29, ОК30, ОК38, ОК41). З метою більш повного досягнення програмних результатів навчання «Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя/активної громадянської позиції», які є у Стандарті та враховуючи інфраструктуру університету (басейн для занять водним поло, тренажерні зали, спортивні майданчики) рекомендовано розглянути можливість виділення кредитів на ОК19 «Фізичне виховання». За даною ОП відповідно до навчального плану для денної форми навчання у структурі аудиторних годин: 48,5 % загального обсягу годин припадає на лекції, 51,5 % - на практичні заняття. Самостійна робота здобувачів складає 50,7%. На практику відведено 360 год. (12 кредитів), що загалом становить 4,9 % від загального обсягу ОП, на підсумкову атестацію – 270 год (3,7 % від загального обсягу ОП). Для заочної форми навчання згідно навчальному плану у структурі аудиторних годин: 10,9 % загального обсягу годин припадає на лекції, 0,4 % - на практичні та лабораторні заняття. На практику відведено 360 год. (12 кредитів), що загалом становить 5 % від загального обсягу ОП, на підсумкову атестацію – 270 год (3,8 % від загального обсягу ОП). Основний акцент зроблено на самостійну роботу здобувачів. Такий розподіл годин дозволяє здобувачів не перевантажувати аудиторними заняттями і створювати додаткові можливості для самостійної підготовки та виконання курсових, індивідуальних завдань. На час експертизи навчального процес відбувався в дистанційній формі. Інтерв’ювання студентів підтвердило оптимальність фактичного навантаження в порівнянні з обсягом освітніх компонентів. Експертна група не встановила фактів надмірного навантаження на здобувачів вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за даною ОП не використовуються, хоча ДВНЗ «Ужгородський національний університет» має всі можливості для запровадження її елементів (в Ужгороді розташовані більшість органів влади Закарпатської області, з якими університет підтримує тісні контакти).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Структурно-логічна схема зрозуміла: включає освітні компоненти, які складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності та передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим ПРН. Існує можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Співпраця із роботодавцями всіляко сприяє практичній підготовці здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії з метою розширення можливостей студентів та посилення формування компетентностей за даною ОП, рекомендовано урізноманітнити дисципліни вибіркового циклу за змістом та своєю суттю. Для підвищення мотивації студентів щодо участі в програмах академічної мобільності рекомендовано розглянути можливість збільшення обсягу годин іноземної мови (наприклад, введенням в вибіркового циклу додатково ОК «Ділова іноземна мова»). З метою більш повного досягнення ПРН7 «Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя/активної громадянської позиції», враховуючи розгалужену інфраструктуру університету рекомендовано розглянути можливість виділення кредитів на ОК19 «Фізичне виховання». Враховуючи побажання роботодавців, рекомендовано звернути увагу на період проходження практики в середині року, інтеграції в курс поняття «доброчесність», збільшенні кількості курсів по місцевому самоврядуванню, реформуванню державної служби та змістовності навчальної дисципліни «Адміністративний менеджмент». Враховуючи важливість практичної складової при підготовці студентів за ОП «Публічне управління та адміністрування» та потенціал практичних контактів УжНУ з органами місцевого самоврядування пропонуємо розглянути можливість впровадження елементів дуальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст освітньої програми відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту за даною спеціальністю. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, а також частково 2.4, з недоліками, що не є суттєвими. ОП та освітня діяльність в цілому відповідають Критерію 2 за цією програмою.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному веб-сайті ДВНЗ "УжНУ" оприлюднено: Положення про Приймальну комісію у 2021 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/11084>); графік (порядок) роботи Приймальної комісії у 2021 році

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12938>); умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28670>); форма подання документів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30453>); правила прийому до ДВНЗ "УжНУ" у 2021 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/295>); перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів, творчих конкурсів) для допуску до участі в конкурсі до ДВНЗ "УжНУ" у 2021 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4572>); програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ОС бакалавр за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15873>). Правила прийому є зрозумілими, відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень. Під час вступу абітурієнтам надавалась допомога, зокрема, у реєстрації, оформленні документів, консультуванні. Студент першого курсу (Яночка В.М.) під час зустрічі підтвердив інформацію про підтримку працівників приймальної комісії з усіх питань щодо оформлення документів, надання доступних роз'яснень по суті спеціальності. Інтерв'ювання заступника відповідального секретаря приймальної комісії (Стречко І.П.) продемонструвало обізнаність і відповідність проведення вступної кампанії чинному законодавству.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти для допуску до участі в конкурсі до ДВНЗ "УжНУ" затверджено у правилах прийому. У 2021 році для вступу на навчання за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування мали право особи, які здобули повну загальну середню освіту та надали сертифікати ЗНО з таких предметів: 1. Українська мова та література ($k=0.35$) 2. Математика ($k=0.25$) 3. Історія України або Географія або Іноземна мова або Хімія або Біологія або Фізика ($k=0.30$) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4572>). Розрахунок конкурсного балу для вступу на спеціальність 281 "Публічне управління та адміністрування" наведено у правилах прийому до ДВНЗ "УжНУ" (складає не менше 140 балів). Державне замовлення на спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування у 2020 році за денною формою склало 5 осіб (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4568>). За результатами набору на 1 курс 2020-2021 рр. загальний обсяг склав 13 осіб, з яких 5 - очна денна форма. На основі Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>) особам, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодшого спеціаліста дозволяється перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом вищої освіти (не більше 60 кредитів ЄКТС). Правила прийому на навчання за освітньою програмою у цілому враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, містяться в наступних документах, які знаходяться у вільному доступі на сайті університету: Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21267>), Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/21266>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>). Правила чіткі, доступні і зрозумілі, що підтвердили під час інтерв'ювання студенти та представники студентського самоврядування. Зрозумілість та доступність перезарахування навчальних дисциплін під час академічної мобільності доведено студенткою 4 курсу заочної форми навчання Левринц З. Л., якій перезараховано результати навчання отримані в іншому закладі вищої освіти. В університеті працює відділ міжнародних зв'язків, завданням якого є організаційний супровід студентів, які беруть участь в програмі Erasmus+, програмах «семестрового навчання», «подвійний диплом», проходженні навчальної, виробничої та переддипломної практики за кордоном. Можливий академічний обмін студентами з закордонними закладами вищої освіти, з яким підписано угоду про співпрацю, наприклад у Литві в Університеті Миколаса Ромеріса (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31885>), у Польщі в Поморській академії Слупська (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31886>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У «Положенні про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) визначено чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання в неформальній освіті. Визнанню підлягають тільки ті навчальні дисципліни, які починають викладатися з другого семестру, обсяг яких не перевищує 10 % загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми, на якій навчається здобувач. Процедура визнання починається з подання заяви та підтверджуючих документів, формуванні керівником структурного підрозділу предметної комісії і безпосередньо проведенні оцінювання. Для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, кредити з навчальних дисциплін повинні відповідати вимогам ОП щодо запланованих компетентностей, а результат підсумкового оцінювання повинен складати не менше, ніж 60 балів. Під час інтерв'ю студенти, а також представники студентського самоврядування, продемонстрували обізнаність щодо цієї можливості, але практики повного зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в університеті не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткість, зрозумілість та доступність правил вступної кампанії університету є сильною стороною критерія 3 даної освітньої програми. Популяризація серед студентів можливостей академічної мобільності та важливості неформальної освіти через окремі практики врахування результатів навчання при вивченні деяких дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність мотивації серед студентів до отримання неформальної освіти та використання можливостей академічної мобільності. В робочих програмах не має опису критеріїв та питомої ваги окремих видів неформальної освіти для зарахування їх в процесі поточного, модульного та підсумкового контролів. Для підсилення практичної орієнтації даної ОП та розвитку неформальної освіти, факультет може використовувати зацікавленість роботодавців в випускниках спеціальності публічне управління та адміністрування організовуючи тренінги, додаткові курси за участю професіоналів-практиків (керівників органів влади Закарпатської області).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому за даною ОП є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних абітурієнтів. ОП та освітня діяльність загалом за цією програмою відповідають Критерію 3 (повна узгодженість за підкритеріями 3.1, 3.2, а також частково 3.3, 3.4.) з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчального процесу та використання відповідних методів відповідно до п.5 положення про навчальний процес. Під час зустрічей зі здобувачами та науково-навчальним персоналом зазначалося, що під час лекцій та практичних занять використовуються сучасні форми та методи. Особливе значення приділяється в умовах карантину використанню навчальної платформи Moodle та інформаційних продуктів Google Meet, Google Class, Google Forms тощо. Під час демонстрації платформи Moodle ЕГ зазначила про необхідність посилення її методичного наповнення, доповнення презентаціями. Проте, на зустрічі з НПП та гарантом зазначалося, що під час дистанційного навчання в комплексі використовуються як платформа Moodle, так і інформаційні продукти Google. Так, тестування може відбуватися як і за допомогою платформи Moodle, так і за допомогою Google Forms. Загалом, викладачами зазначалося, що дистанційний формат, окрім використання традиційних сучасних методів як кейс стаді, робота в малих групах, підготовки дослідницьких проектів тощо, дозволяють залучати до участі практиків, проводити різноманітні презентації із залученням актуального контенту та зручної форми подачі. Поряд з цим, в результаті опитування бакалаврів ОП «Публічне управління та адміністрування», що проводилося у грудні 2020 р., було встановлено, що 85,7% здобувачів задоволені методами навчання і викладання, решта 14,3 % задоволені

частково (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32192>). Таким чином, було встановлено, що в процесі навчання використовуються сучасні форми та методи, що забезпечують досягнення програмних цілей та програмних результатів навчання. Відповідність методів навчання і викладання на ОП здійснюється відповідно до вимог студентоцентрованого підходу та на принципах академічної свободи. Вона реалізується, зокрема, через вибір методів, засобів та технологій навчання та певних елементів структури робочої програми. Під час навчального процесу, за свідченнями здобувачів, викладачі гнучко ставляться до потреб і пропозицій здобувачів та оперативно їх враховують. Інтереси здобувачів вищої освіти враховуються через опитування щодо якісного рівня викладання, так і врахування пропозицій щодо удосконалення ОП. Останнє визначено Положенням про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Крім участі в опитуваннях здобувачі зазначили, що залучаються і до участі у робочій групі з удосконалення ОП. Так результати опитування щодо можливого забезпечення принципів академічної свободи за допомогою методів навчання та викладання більшість здобувачів, а саме 85,7 % відповіли позитивно та 14,3 % зазначили, що частково (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32192>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі ЕГ із здобувачами та НПП було підтверджено, що здобувачі ознайомлені та мають доступ на сайті щодо опису ОПП її цілей, змісту та програмних результатів навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31691>). На початку семестру здобувачі інформуються викладачами щодо цілей та структури освітнього компоненти, порядку і критеріїв оцінювання. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що при виборі вибіркового дисциплін вони мають можливість ще під час попереднього семестру отримати доступ на сайті як до анотацій з коротким та зрозумілим описом цих дисциплін, так і до робочих програм з більш детальним описом цілей, структури, порядку й критеріїв оцінювання, списком рекомендованої літератури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31379>). Робочі програми розробляються згідно Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21495>). При цьому куратори груп проводять консультування та відповідають на питання з метою здійснення більш адекватного та усвідомленого вибору здобувачами. Поряд з цим на сайті у розділі даної ОПП вони можуть також ознайомитись з робочими програмами нормативних освітніх компонент, їх цілями, змістом, порядком та критеріями оцінювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31379>). Результати опитування бакалаврів даної ОПП, що проводились у грудні 2020 р. також показали, що 100 % здобувачів отримали необхідну інформацію про ОК на початку семестру. При цьому 81 % з опитаних вказали, що критерії оцінювання є для них повністю зрозумілими, а 19 % зазначили, що не завжди вони повністю розуміють їх. У той же час під час зустрічі і здобувачі і НПП зазначили про оперативне та гнучке вирішення питань такого роду.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час вивчення матеріалів та зустрічей із здобувачами, представниками студентської ради та НПП було встановлено, що під час навчання за даною ОПП відбувається поєднання навчання та досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. Так, на кафедрі політології і державного управління затверджена офіційна наукова тема «Політична стабільність в країнах Центральної та Східної Європи: історико-політичні, етнонаціональні, електоральні та державно-управлінські аспекти» в рамках якої відбувається дослідницька діяльність викладачів та здобувачів. Під час зустрічей з гарантом та НПП з'ясувалось, що кафедра приймала участь у конкурсі на отримання держбюджетного фінансування та намагатимуться у подальшому більш результативно провадити дану діяльність. У кафедрі є тісні зв'язки з органами державної влади та місцевого самоврядування, що надає можливість у подальшому проведення досліджень на госпрозрахункових засадах та використання їхніх результатів у навчальному процесі, що і було рекомендовано ЕГ. Під час зустрічі зі здобувачами, було з'ясовано, що вони відповідно постійно залучаються до участі у конкурсах науково-дослідних робіт, підготовки публікацій та участі у наукових конференціях. Так, студентка 2 курсу Роксолана Попадич приймала участь у конференції «Україна-ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/fsn-2018-conference.htm>). Голова профкому студентів Володимир Попович, здобувач з курсу даної ОП зазначив, що щорічно на факультеті проходять конференції, в яких активно приймають участь здобувачі ОП. Свої наукові праці здобувачі факультету мають можливість друкувати у Віснику наукової думки студентів факультету суспільних наук «Соціально-політичні студії» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fsusps/science>). Поряд з цим в університеті та, зокрема, і на факультеті суспільних наук, діє наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, яке активно задіяне в організації конференцій та круглих столів та залучає здобувачів до наукової діяльності (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-nauk_tov).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процес оновлення освітніх компонентів ОПП «Публічне управління та адміністрування» регламентується Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). НПП, які задіяні у навчальному процесі даної ОП активно займаються науковою діяльністю, так за останні роки на кафедрі політології та державного управління було підготовлено чотири дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, у тому числі остання за спеціальністю Публічне управління та адміністрування (Токар М.Ю.). Підтвердженням результатів наукової діяльності є опубліковані статті та монографії викладачів. Поряд з цим НПП активно вивчають кращі практики під час участі у міжнародних проектах та стажуванні у закордонних ЗВО, що також впливає на удосконалення робочих програм ОК. Поряд з цим питання оновлення робочих програм та приведення їх у відповідність з вимогами ОПП постійно обговорювалися на засіданнях Робочої групи зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (Протокол №5 від 20.06.2020 р., Протокол № 6 від 21.12.2020 р.), де приймалися відповідні рішення щодо подальшого удосконалення ОПП. Серед побажань ЕГ було включення до списку літератури робочих програм сучасних англійських джерел, з метою безпосереднього ознайомлення здобувачів з останніми працями за фахом іноземних фахівців, що дозволить їм більше інтегруватися до європейського освітнього простору і у подальшому сприятиме участі у програмах академічної мобільності.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання інтернаціоналізації діяльності та міжнародної мобільності ЗВО регламентуються Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>) та Стратегією інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>). Поряд з цим, у ЗВО утворено Міжнародну Асоціацію випускників ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/index.htm) з метою об'єднання випускників, зокрема тих, що працюють за кордоном, а також вона має сприяти отриманню фінансової підтримки від європейських та світових фондів. Перевагою наукової та викладацької діяльності НПП даної ОП в аспекті інтернаціоналізації є той факт, майже третина має сертифікат на володіння іноземною мовою на рівень не нижче B2, а більше двох третин (23 викладача) пройшли стажування у закордонних ЗВО чи установах, де проводилась дослідницька діяльність, більшість з них неодноразово ([blob:https://office.naqa.gov.ua/d24e6ebe-51bd-4409-8ff9-5a2cd3a0fd62](https://office.naqa.gov.ua/d24e6ebe-51bd-4409-8ff9-5a2cd3a0fd62)). При цьому на зустрічі з гарантом програми та викладачами було з'ясовано, що контакти та співпраця із закордонними закладами мають перманентний характер. Здобувачі програми мали змогу прослухати цикл лекцій від викладачів з університету Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва), а також з цим університетом підписана угода щодо можливого навчання здобувачів здобувачів у сфері електронного урядування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31885>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність у здобувачів необхідної інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Використання для реалізації ОП навчальної платформи Moodle, та програмних продуктів Google. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання та є кореспондують з студентоцентрованим підходом. Регулярне впровадження результатів науково-дослідної діяльності та міжнародного досвіду викладачів з метою удосконалення освітньої програми та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатній рівень: участі здобувачів у програмах академічної мобільності; наявності сучасних англійських джерел у робочих програмах ОК; поєднання навчання та досліджень в процесі реалізації ОП. Зазначені недоліки обумовлюють посилення поінформованості та зацікавленості здобувачів, а також відповідно підвищення рівня володіння іноземною мовою, а також збільшення посилення у робочих програмах ОК на сучасні іноземні, зокрема англійські, джерела. Поряд з цим, враховуючи тісні зв'язки між кафедрою політології та державного управління з органами державної влади та місцевого самоврядування, доцільним є заключення госпрозрахункових договорів щодо реалізації науково-дослідних проектів з актуальних питань місцевого самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У ЗВО в цілому процес навчання і викладання за освітньою програмою забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.4, а також частково 4.3, 4.5. У той же час зазначені недоліки не становлять суттєвої перепони для зазначеного процесу і визначають напрямки його подальшого удосконалення. В цілому ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів є прозорими та зрозумілими для здобувачів. У межах ОП використовуються такі форми контролю та методи оцінювання, як усне опитування, письмовий контроль (самостійна робота, контрольна робота), тестування, виконання індивідуальної роботи, реферативна доповідь, аналітичне есе, колоквиум, презентація, залік та іспит. Вони визначені Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «Ужгородського національного університету» за кредитно-модульною системою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>) та Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). З інформацією про них та критеріями оцінювання, як зазначили здобувачі під час зустрічі, викладачі знайомлять їх на початку семестру. Оцінювання знань здобувачів у ЗВО здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою, за національною системою та за європейською кредитно-трансферною системою. Семестровий контроль відбувається у формі заліків та екзаменів. У випадку, коли підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то, як зазначив гарант ОП під час зустрічі, за згодою студента вона може бути зарахована, як підсумкова (семестрова) оцінка з навчальної дисципліни (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Окремо варто зазначити про критерії оцінювання керівника практики від підприємства чи організації, які прописані в досить загальному форматі, що не дозволяє в повній мірі розуміти здобувачам та керівникам практики, в якій мірі на кожен компонент звертати увагу. У грудні 2020 р. серед здобувачів проводилося опитування щодо поінформованості та розуміння критеріїв оцінювання даної ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32192>). Воно показало, що 100% здобувачів отримують необхідну інформацію про ОК на початку семестру. Разом з тим, 81% респондентів зазначили, що критерії оцінювання є для них повністю зрозумілими, а 19% відмітили, що не завжди вони повністю розуміють їх.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація випускників ОП проводиться у формі, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Державна атестація регулюється Положенням про дипломну роботу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>) та Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>. Власних форм атестації, як зазначили під час зустрічі науково-педагогічні працівники, університет не використовує.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів, включно з процедурами запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначення порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження в УжНУ регламентуються наступними документами: Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>), Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), Положенням про дипломну роботу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>, Порядком оскарження (апеляції) оцінювання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) та Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>). Як зазначили здобувачі та НПП правила і процедури для них є

чіткими та зрозумілими. Документи знаходяться у вільному доступі всіх учасників освітнього процесу на сайті ДВНЗ «УжНУ» у розділі «Інфо-центр – Нормативні документи». За словами гаранта, неупередженість та об'єктивність екзаменаторів досягається також мінімізацією кількості проведених іспитів. Як зазначив на зустрічі гарант, майже половина студентів не складає іспитів, а отримує позитивну оцінку з предмету, набравши 60 і більше балів за поточний контроль. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Відповідно до Положення в Університеті діє постійна Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. У випадках оскарження оцінювання за заявою студента чи викладача, деканом факультету створюється апеляційна комісія, до якої входять завідувач кафедри, викладачі відповідної кафедри, представники деканату, профспілкового комітету студентів та органу студентського самоврядування. За ОПІ 281 «Публічне управління та адміністрування» процедури врегулювання конфлікту інтересів не застосовувалися. На зустрічі зі здобувачами Попович Володимир зазначив про власний випадок успішної процедури оскарження результатів оцінювання, яке відбувалося під час дистанційного навчання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Забезпечення академічної доброчесності в ЗВО відбувається на підставі документів: Етичного кодексу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) та Положення про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Згідно з зазначеним Положенням в університеті функціонує Комісія з питань академічної доброчесності та етики, яка є незалежним колегіальним органом, що діє з метою забезпечення моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм та здійснює інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності. Для протидії академічній недоброчесності в університеті використовують програмне забезпечення Unichек (Договори про надання послуг № 19-03 та № 20-03). Перевірка на плагіат, як зазначили під час зустрічі співробітники структурних підрозділів, відбувається в два етапи: спочатку проводиться перевірка робіт на пробній версії безкоштовного програмного забезпечення Advego Plagiatus, а потім - Unichек. При порушенні норм академічної доброчесності Комісія з питань академічної доброчесності та етики відносно НПП може відмовляти у присудженні наукового ступеня, вченого звання, позбавлення права обіймати певні посади; відносно здобувачів вищої освіти – повторно проходити оцінювання, позбавляти стипендії, відраховувати із ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Випадків порушення академічної доброчесності здобувачами ОП не встановлено. На запит ЕГ було надано додатки “Попадич_перевірка” та “Попович_перевірка” від 05.03.2021, що встановлює факти перевірки робіт здобувачів на плагіат. Таким чином ЕГ підтвердила, що в університеті функціонує система перевірки на плагіат курсових робіт та забезпечені умови для перевірки кваліфікаційних бакалаврських робіт здобувачів та, в цілому, наявна дієва процедура забезпечення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи є зрозумілими і прозорими, що засвідчили здобувачі під час опитування. Форми атестації відповідають Стандарту вищої освіти. В свою чергу, правила проведення контрольних заходів містять в собі всі необхідні процедури оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, що дозволило здобувачеві використати їх на практиці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання керівника практики від підприємства чи організації прописані в дозять загальному форматі, що не дозволяє в повній мірі розуміти здобувачам та керівникам практики в якій мірі на кожен компонент звертати увагу. Тому рекомендовано чіткіше прописувати зазначені критерії. Рекомендовано також продовжити тренінги щодо питань академічної доброчесності, але в більш практичній площині. Тобто говорити не лише про загальні засади доброчесності, але і про безпосередню інтеграцію політики академічної доброчесності в освітній та науковий процес. Разом з тим, університет може також вводити курси/модулі, які б мали на меті навчання попередження академічної недоброчесності в подальшій діяльності випускників ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом критерії оцінювання, контрольні заходи, відповідність форм атестації Стандарту вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності відповідає Критерію 5 (має повне узгодження з вимогами критерії 5.2, 5.3 та 5.4 а також частково 5.1) з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загалом розгляд ЕГ складу НПП у розрізі ОК доводить, що дані викладачі володіють достатнім рівнем професійної та академічної кваліфікації щодо забезпечення ними предметів. Переважно більшість викладачів мають наукові публікації та підвищення кваліфікації відповідно до своїх ОК. ЕГ була проведена зустріч з НПП, з метою визначення рівня зацікавленості щодо забезпечення високого якісного рівня викладання та подальшого професійного розвитку. Відповіді НПП, під час зустрічі, засвідчили про їх спрямованість на високий якісний рівень організації навчального процесу. Характеризуючи академічну кваліфікацію викладачів потрібно зазначити, що в цілому має місце наявність наукових ступенів, закордонних стажувань (пройшли дві третини викладачів), практичного досвіду. Проте, такі НПП як доц. Суріна-Далекорей О.А. (Антикризовий менеджмент), доц.Стряпко І.О. (Прийняття управлінських рішень), Пересоляк В.Ю. (Система державної служби в Україні), ст. викл. Сорока М.О. (Менеджмент із надання освітніх послуг), не вистачає публікацій за профілем певних навчальних ОК, а також публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS. При цьому, необхідно зазначити, що серед чинників, що вказують на відповідність даних НПП такі як : доц. Суріна О.А. має профільну вищу освіту, навчально-методичне видання щодо вивчення курсу, закордонне стажування; доцент Стряпко І.О. як з'ясувалось під час зустрічі з гарантом, пішов у декретну відпустку і дана ОК буде забезпечуватись доцентом Токарем М.Ю., який нещодавно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю "Публічне управління та адміністрування", а також має відповідні наукові публікації; доцент Пересоляк В.Ю. має профільний науковий ступінь кандидата наук з державного управління, значний викладацький та практичний досвід, участь у міжнародних проектах; ст. викладач Сорока М.О. має профільну вищу освіту, досвід викладацької діяльності, участь у міжнародному стажуванні та грантових проектах, навчально-методичне видання щодо вивчення курсу. Під час зустрічі з гарантом та НПП ЕГ було зазначено, що ведеться робота щодо опублікування наукових праць у відповідності до ОК викладачів. Проте, дані факти обумовлюють необхідність посилення публікаційної активності залучених НПП відповідно зазначених ОК, зокрема таких, що будуть індексуватися у наукометричних базах Scopus та WoS. В цілому, склад групи забезпечення та НПП, що реалізують освітній процес дозволяють на належному рівні здійснити підготовку студентів за даною ОП. Якісний рівень НПП на ОП релевантний вимогам, що наведені у Постанові Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів у ЗВО регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). Кандидатури потенційних викладачів попередньо обговорюються на засіданні відповідної кафедри. Конкурсна комісія приймає рішення щодо відповідності претендентів кваліфікаційним вимогам до посади та ухвалює рекомендації стосовно претендентів та передає їх справи на розгляд Вченій раді ДВНЗ «УжНУ» або Вченим радам факультетів. Для залучення необхідних НПП на ОП також враховуються результати рейтингової оцінки викладачів УжНУ відповідно до «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>). Зустріч з НПП підтвердила прозорість процесу добору викладачів та його орієнтованість на підвищення якісного рівня навчального процесу та успішного забезпечення програмних результатів навчання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертною групою підтверджується, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу . ДВНЗ «УжНУ» має угоди, зокрема Меморандум про співпрацю з Національним інститутом стратегічних досліджень

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/uzhnu-pidpu-ysav-memorandum-pro-spivpraciuznacionalnym-instytut.htm>), Меморандум про співпрацю із Закарпатською обласною державною адміністрацією (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/uzhnu-pidpysav-memorandum-pro-spivpratsuz-oda.htm>), Меморандум про порозуміння та співпрацю між УжНУ та Ужгородською міською радою з виконання спільних проектів і програм розвитку (<https://rada-uzhgorod.gov.ua/post/pidpysano-memorandum-mizh-uzhnu-ta-miskoyu-radoyu-pro-spivpratsyuzvykonannya-spilnyh-proektiv-i-program-rozvytku>). Роботодавці регулярно приймають участь у вдосконаленні ОП зі спеціальності, обговорюючи напрями удосконалення на засіданні Робочої групи (до складу якої запрошуються Мітряєва С.І. (к.і.н, радниця при Дирекції Національного інституту стратегічних досліджень), Гузинець Ю.І. (к.політ.н., керуючий справами виконавчого апарату Закарпатської обласної ради), Гомонай В. В. (к. ю. н., заступник міського голови м. Ужгорода), Трофименко М.О. (заступник начальника міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Львівській та Закарпатській областях)), запрошуються у якості голів екзаменаційних комісій, надають місяця для проходження практики, особисто зустрічаються зі здобувачами. На зустрічі з ЕГ вони підкреслювали важливість наявності даної ОП та готовність роботодавців комплексно приймати участь в організації та реалізації навчального процесу. Так, Трофименко М. О. зазначив на зустрічі з ЕГ, що завжди організовує зустрічі з молоддю щодо проведення інформаційної роботи по роз'ясненню особливостей діяльності у сфері державної служби. Інші учасники зустрічі наголошували на наданні місць для практики, участі у роботі екзаменаційних комісій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО має місце залучення практиків до аудиторних занять. Так, Токар М.Ю., під час зустрічі ЕГ з НПП, зазначив, що використання сучасних технологій дозволяє йому під час занять запрошувати дистанційно практиків. Поряд з цим М. Трофименко (заступник начальника міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Львівській та Закарпатській областях) для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування» провів заняття «Основні віхи становлення державної служби в Україні» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/derzhavna-sluzhba-vidchinyaye-svoji-dveri.htm>). У вересні 2017 р. заняття для здобувачів провів керівник апарату Закарпатської ОДА, к. політ. н. Ю. Гузинець. У той же час рівень залучення практиків до аудиторних занять не можна вважати достатнім. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями, було з'ясовано, що вони дуже зацікавлені у розвитку ОП, проте вони і визнали, що мають обмаль часу для залучення до аудиторних занять. Цей напрям роботи потребує подальшого удосконалення з метою більшого залучення фахівців-практиків до навчального процесу. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вони також наголошували на своїй зацікавленості у контактах та зустрічах з практиками та отриманні практичних знань та навичок.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Процес професійного розвитку у ЗВО регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>), в якому передбачено навчання як за програмою довгострокового, так і короткотермінового підвищення кваліфікації. Під час вивчення документів та зустрічі з НПП було з'ясовано, що ЗВО сприяє, а викладачі регулярно проходять підвищення кваліфікації. При цьому більше двох третин НПП залучених до викладання на освітній програмі пройшли його за кордоном. Завдяки участі ЗВО у міжнародних програмах і активній співпраці із закордонними ЗВО викладачі мають можливість регулярно вивчати сучасний досвід у зарубіжних ЗВО. У той же час, незважаючи на наявність наукових публікацій у НПП, потребує свого посилення практика розміщення публікацій у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ було встановлено, що у ЗВО має місце стимулювання професійного розвитку НПП. Так, стимулювання професійної викладацької майстерності в ДВНЗ «УжНУ» відбувається відповідно рейтингу науково-педагогічних працівників (Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ», (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) . Поряд з цим, запроваджено преміювання авторів за публікації у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS (Розпорядження про преміювання авторських колективів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23024>). При цьому преміювання може складати від 4000 до 20000 грн. Викладачі кафедри преміювалися і за публікації в журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз даних. Слід зазначити, що викладачі кафедри політології і державного управління неодноразово отримували перемогу у рейтингуванні : проф. Вегещ М., проф. Остапець Ю., доц. Асланов С., доц. Ключкович А., доц. Токар М., ст. викладачі Басараб В., Колодій М. Під час зустрічі з викладачами вони зазначали, що доплата за рейтинг складала 15 % до заробітної плати протягом навчального року. Поряд з цим, в університеті постійно оплачується так звана тринадцята зарплата, а також цього року найкращі викладачі у сфері дистанційної освіти отримали преміювання. На запитання, чи задоволені НПП системою стимулювання, відповідь була однозначно позитивною.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Рівень професійної та академічної кваліфікації викладачів дозволяє забезпечити досягнення цілей ОП та її програмних результатів навчання. У ЗВО існує практика активного залучення роботодавців до організації та удосконалення освітнього процесу, що позитивно впливає на рівень практичної підготовки студентів. В університеті активно реалізуються міжнародні проекти та налагодженні міжнародні зв'язки з зарубіжними ЗВО, що дозволяє викладачам регулярно підвищувати кваліфікацію за кордоном. У ЗВО сформована ефективна система стимулювання професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Забезпечення відповідності наукових публікацій профілю дисциплін та процес залучення практиків до аудиторних занять. Це обумовлює необхідність посилення уваги щодо публікацій НПП, які залучені до ОП з боку гаранта ОП. Збільшення частки публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS. Стосовно залучення практиків, то необхідно, за умов браку вільного часу, знаходити гнучкі форми залучення їх до освітнього процесу, використовуючи як можливості дистанційних зустрічей, так і проведення занять на базі організацій (за умов відсутності карантинних обмежень).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом якісний склад НПП, залученість роботодавців до організації навчального процесу, система професійного розвитку та матеріального стимулювання забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 (має повне узгодження з вимогами критерії 6.2., 6.3, 6.5, а також частково 6.1 та 6.4.) з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У цілому матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення забезпечують реалізацію цілей ОП та ПРН. Як зазначив гарант під час зустрічі, фінансові ресурси є достатніми. Для реалізації ОП в поточному навчальному році було придбано 10 комп'ютерів та мультимедійний набір, які були продемонстровані під час онлайн експертизи. Як зазначив під час зустрічі гарант ОП, для здобувачів та науково-педагогічних працівників доступними є басейн для занять плаванням, який є єдиним в регіоні придатним для водного поло та стрибків у воду, тренажерні зали, спортивні майданчики, в тому числі, майданчик зі штучним покриттям. В ЗВО діє бібліотека з фондом близько 1,5 млн примірників (Довідка про наявну літературу в бібліотеці від 12.03.2021), власний репозитарій, який формується шляхом завантаження робіт безпосередньо НПП та співробітниками бібліотеки, які мають до нього доступ. За словами заступника начальника бібліотеки Горобець Вікторії, в репозитарій в 2020 році було внесено 99 публікацій, 10 монографій, 10 книг-підручників та 16 методичних рекомендацій, авторами яких є співробітники кафедри. Також наявний безкоштовний високошвидкісний інтернет в навчальних аудиторіях, гуртожитках, бібліотеці, читальному залі. В свою чергу, в гуртожитках створені комфортні умови для проживання, в чому ЕГ могла переконатися під час онлайн огляду та спілкування зі здобувачами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ викладачів та здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Під час зустрічей зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками виявлено, що випадків обмеження до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів не було. Також всі учасники навчального процесу мають вільний доступ до електронних ресурсів (платформа Moodle, репозитарій, наукометричних баз Scopus та Web of Science). Науково-педагогічні працівники зазначили, що можуть вільно користуватися мультимедійним обладнанням кафедри для організації навчального процесу. Також під час зустрічі гарант повідомив, що здобувачі мають вільний доступ до комп'ютерного класу за винятком періоду жорстких карантинних обмежень.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП. Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів вищої освіти відображені у Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр., (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>) та інших нормативних документах: Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>), Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134>), Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>) та ін. Безпосередній контроль за безпечністю освітнього середовища здійснює відділ охорони праці (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_of_lab_prot). Під час зустрічі здобувачі (Попович Володимир, Яночко Вадим) зазначили про відсутність випадків дискримінації чи будь-яких інших конфліктів. В ЗВО працює Соціально-психологічна служба (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), куди можуть звертатися здобувачі та науково-педагогічні працівники. Як зазначила керівник Служби Кулакова С.В., найчастіше здобувачі зіштовхуються з проблемами особистого характеру та відносин батьків та дітей. За час карантину, за її словами, проблематика звернень не змінилася. У травні 2019 р. проводилося опитування здобувачів і за його результатами рівень задоволеності формами та методами навчання здобувачів вищої освіти навчання склав 82,0 % (додаток “Протокол 4” від 10.03.2021). Також аналогічне опитування проводилося і в грудні 2020 року з більш удосконаленою анкетною, під час якого 85,7% здобувачів відзначили задоволеність інформаційною та соціальною підтримкою в ЗВО. За підсумками опитувань ЗВО вніс зміни до ОП, що підтверджує додаток “Протокол 6” від 10.03.2021.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка забезпечується функціонуванням сайту ЗВО, де можна знайти інформацію про діяльність ЗВО та його підрозділів (<https://www.uzhnu.edu.ua/>), консультативна підтримка забезпечується юридичним відділом (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-legal_dep), відділом міжнародних зв'язків (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations), студентським відділом (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_stud), відділом соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), центром гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work). На думку ЗВО, така комунікація є ефективною. Права та інтереси студентської спільноти представлені студентським самоврядуванням. Під час зустрічей також було з'ясовано, що здобувачі в період дистанційного навчання безперешкодно комунікують з кураторами щодо освітнього процесу. Соціальна підтримка надається здобувачам профспілковою студентською організацією. За словами її керівника Поповича Володимира така допомога надавалася студентам, які потребували коштовного лікування. Також соціальна підтримка з боку університету надається призерам Всеукраїнських олімпіад у вигляді фінансових виплат.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до вимог Статуту ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) на базі університету створені умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами та особам з інвалідністю. Будівлі обладнані пандусами та ліфтами. Вступні випробування для таких осіб проводяться з урахуванням їхніх потреб, які зазначені у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи згідно правил прийому до ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/295>). Відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy) забезпечує систематичний психологічний моніторинг щодо самопочуття здобувачів вищої освіти з особливими потребами. В університеті також діє Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Під час експертизи було встановлено, що в навчальному корпусі, в якому проводяться аудиторні заняття, та гуртожитку, де проживають студенти ОП, наявні пандуси. На запит експертної групи було надано висновок експерта з технічних будівель та споруд щодо відповідності навчального корпусу встановленим вимогам (додаток “Висновок” від 10.03.2021). Разом з тим, осіб з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика ЗВО та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регулюються Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Антикорупційною програмою ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22895>). При врегулюванні конфліктних ситуацій, інтереси студентів перед адміністрацією представляє студентське самоврядування, представники якого, як зазначила голова студради Клопотар К.О., репрезентативно представлені у складі Вчених рад університету та факультетів. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що студенти знають механізми вирішення конфліктних ситуацій. Для цього їм необхідно звернутися до свого куратора, який, за можливості, самостійно комунікує проблему, або сформулювати письмову заяву до постійно діючої Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій. Також в ЗВО працює Скринька довіри, через яку можна передати інформацію анонімно. НПП і здобувачами під час інтерв'ю було підтверджено відсутність випадків конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Доступними для здобувачів та науково-педагогічних працівників доступними є басейн для занять плаванням, який є єдиним в регіоні придатним для водного поло та стрибків у воду, тренажерні зали, спортивні майданчики, в тому числі, майданчик зі штучним покриттям. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання на ОП, а освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачі. Також наявний відкритий доступ до організаційно-методичних документів щодо роз'яснення критеріїв оцінювання. В свою чергу, ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами та осіб з інвалідністю, що підтверджено відповідними документами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На думку ЕГ, необхідно продовжувати активно наповнювати репозитарій доробками співробітників кафедри задля формування постійного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів. Також рекомендовано проводити серед здобувачів поглиблене опитування стосовно задоволеності освітнім середовищем, доступом до інфраструктури університету, гуртожитків та пропозиціями щодо їхнього покращення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище загалом відповідає визначеному критерію. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 7.2, 7.3, 7.5 та 7.6, а також частково 7.1 та 7.4. У той же час зазначені недоліки не становлять суттєвої перепони для функціонування якісного освітнього середовища і визначають напрямки його подальшого удосконалення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ»

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Під час зустрічі ЕГ з викладачами, здобувачами та роботодавцями було встановлено , що процес оновлення ОП має регулярний характер та враховує побажання стейкхолдерів. Так у 2019 р. Відбулося оновлення ОПП у зв'язку з прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (Наказ МОН України від 29.10.2018 р., № 1172) . Останнє засідання робочої групи відбулося у грудні 2020 р. , на яке були запрошені роботодавці та здобувачі, і на якому обговорили питання внесення змін до ОПП. Рішення щодо оновлення ОП можуть прийматися щорічно на підставі результатів моніторингу ОП (опитувань здобувачів, роботодавців, врахування думки НПП тощо) Рішення щодо напрямів оновлення приймаються на засіданнях робочої групи. Так, останнє засідання відбувалося у грудні 2020 р. Увагу була спрямована на індивідуальний вибір здобувачів, формуванню вибіркового компонент освітньої програми (протокол засідання Робочої групи № 6, від 21.12.2020 р. Зустрічі з ЕГ з основними стейкхолдерами підтвердили, що їхня думка при оновленні ОП враховується. ЕГ встановила, що у ЗВО дотримуються визначених чітких процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ встановила, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу оновлення ОП та процедур забезпечення її якості шляхом періодичних опитувань здобувачів (не менше ніж один раз на семестр). Так, у результаті опитування здобувачів у травні 2019 р. було з'ясовано, що їх цікавлять , зокрема, питання, що пов'язані з організацією виборів та системи управління в ОТГ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31914>). Результати даного опитування розглядалися на засіданні робочої групи, де здобувачка 2 к. даної ОП Попович Тетяна акцентувала увагу на необхідності вивчення в рамках навчальних дисциплін передусім сучасних регіональних процесів, так як після закінчення випускники мають переважно працювати в органах місцевого самоврядування. У результаті було прийнято рішення врахувати дані пропозиції в ОП 281 «Публічне управління та адміністрування» (Додаток протокол 4 в ЕК. “Протокол засідання Робочої групи №4 від 15.06.2019”). Останнє опитування здобувачів відбувалося відповідно у грудні 2020 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32192>). На зустрічі ЕГ зі здобувачами здобувачка 2 к. Попович Роксолана підтвердила інформацію щодо участі студентів у опитуванні. Результати опитування здобувачів продемонстрували, що вони є дійсними учасниками освітнього процесу, які активно мають можливість впливати на удосконалення та реалізацію ОП. Під час зустрічі представників студентського самоврядування з ЕГ також було наголошено на тому, що керівництво ЗВО та безпосередньо викладачі дослуховуються до потреб здобувачів в рамках освітнього процесу. Поряд з цим, згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП беруть участь представники Студентської ради університету та відповідно Студентських рад факультетів. Зокрема, здобувачі – представники студентського самоврядування беруть участь в організації опитувань, удосконаленні освітнього процесу та ОП тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ЗВО роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. На зустрічі з ЕГ вони зазначали про свою співпрацю та сприяння удосконаленню освітнього процесу та освітньої програми. З метою оновлення ОП регулярно відбувається опитування роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31916>). Так, під час останнього, роботодавці рекомендували зосередитись на електоральних процесах у територіальних громадах, транскордонному співробітництві, доброчесності держслужбовця та чиновника органів місцевого самоврядування. За результатами опитування стейкхолдерів, в тому числі і роботодавців, з метою прийняття відповідних рішень, відбулося засідання робочої групи, в якій приймали участь і роботодавці. Представники роботодавців Мітряєва С.І. (радниця при директорі Національного інституту стратегічних досліджень) та Манайло-Приходько Р.Ю (заступниця голови Оноківської територіальної громади), наголосили на внесенні змін і перелік навчальних дисциплін у контексті адміністративної реформи та особливостей публічного адміністрування у територіальних громадах, а також відповідно отримання компетентностей здобувачами щодо організації виборчої кампанії та публічного адміністрування та управління в територіальних громадах (<blob:https://office.naqa.gov.ua/b3cd3616-2c5c-475a-b580-b7103d5fc355>). Поряд з цим, на зустрічі ЕГ з роботодавця, ними було підтверджено, що вони активно приймають участь в обговоренні ОП і надають свої пропозиції. Так, під час зустрічі Трофименко М.О. (заступник начальника міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Львівській та Закарпатській областях) зазначив, що важливо у подальшому вести ОК щодо доброчесності держслужбовців та чиновників місцевого самоврядування, а не лише зосереджуватись на боротьбі з корупцією. Савченко І. П. (завідувачка сектору молодіжної політики та національно-патріотичного виховання управління молоді та спорту Закарпатської ОДА) підкреслила важливість для роботодавців формуванні у здобувачів таких компетентностей як робота в команді, опрацювання великих обсягів інформації та вміння швидко приймати рішення. Також вона зазначила, що недоліком організації практики, є те що здобувачі приходять лише у кінці року на практику, тоді як для установи зручніше раніше з метою сприяння здобувачам в отримання практичних навичок. Всі роботодавці зазначили, що співпрацюють з гарантом і мають можливість і надають свої пропозиції щодо удосконалення ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО працює Центр кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center), основною метою діяльності якого є надання інформації про можливості здобувачів та випускників ЗВО з питань працевлаштування, розширення спектру пошуку роботи здобувачів та випускників ЗВО. Поряд з цим, даний центр організовує Дні кар'єри. Останні відбулися 3 листопада 2020 року. На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що приймали участь у Днях кар'єри. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/den-karyeri-yakprokachati-svoji-myaki-navichki-i-shcho-ye-klyuch.htm/>). Зазвичай кафедра політології і державного управління збирає інформацію щодо працевлаштування випускників і надає її в Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування: (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work), структурним підрозділом якого і є Центр кар'єри. У той же час, незважаючи на тісні контакти з випускниками в органах влади та на підприємствах, даний вид діяльності має резерви за рахунок більш системної організації та постійного моніторингу. В університеті також було засновано у 2017 р. Міжнародну Асоціацію випускників УжНУ, яка об'єднує випускників університету, зокрема і тих, хто працює за кордоном і сприяє зміцненню міжнародного іміджу ЗВО (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/about.html).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО процедури забезпечення вчасного реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми передбачені у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), а також «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). На ОП проводиться регулярне анонімне анкетування здобувачів стосовно забезпечення якості вищої освіти та «Скринька довіри» для оперативного виявлення недоліків у навчальному процесі. Гарант та здобувачі зазначали про виявлення таких недоліків та реагування на них. В цілому результатом функціонування у ЗВО системи внутрішнього забезпечення якості є регулярний перегляд ОП, з метою врахування зміни потреб здобувачів та роботодавців. Поряд з цим, в залежності від рівня відхилень, що виникають при реалізації ОП, регламентується, в рамках даної системи, і адекватна реакція на рівні кафедри, факультету або університету. Зустріч з НПП довела, що у разі виявлення відхилень у процесі реалізації ОП всі сторони намагаються оперативно улагодити проблемні питання. Під час зустрічі зі здобувачами, вони констатували, що відчують оперативний зворотний зв'язок та зазначили про відповідне врахування їхніх пропозицій щодо змін у методах викладання освітніх компонент.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП «Публічне управління та адміністрування» підготовки здобувачів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», акредитується вперше. При формуванні ОПП був досліджений та врахований позитивний досвід вітчизняних та закордонних освітніх програм з підготовки бакалаврів зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування». Були взяті до уваги ОПП таких вітчизняних ЗВО: ЧНУ імені Юрія Федьковича (http://history.chnu.edu.ua/res//history/osvitniprogramu/OP_281_2020_VA.pdf), Львівського регіонального інституту державного управління (<http://www.lvivacademy.com/>), Сумського державного університету (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/508>) та деяких інших. Були вивчені й ОП закордонних ЗВО: Університет Миколаса Ромеріса (Литовська Республіка, <https://www.mruni.eu/>; <https://www.mruni.eu/akademiniapadaliniai/viesojo-valdymo-irverslo-fakultetas/>; https://www.mruni.eu/degree_type/bakalauro-studijos/?faculty=78), Пряшівського університету в Пряшеві (<https://www.unipo.sk/fakulta-manazmentu/vzdelavanie/akreditovanesp/>) тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ДВНЗ «УжНУ» організовує безперервний процес внутрішнього забезпечення якості освітньої програми та його вдосконалення із залученням усіх стейкхолдерів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Політика ЗВО базується на засадах, що внутрішнє забезпечення якості освітньої програми безпосередньо стосується кожної складової освітнього процесу. Це дозволяє створити в ЗВО культуру якості, яка забезпечує прагнення закладу та стейкхолдерів до постійного вдосконалення освітньої програми, а також підтримувати ставлення до актуальних питань у сфері забезпечення якості таких як академічна доброчесність, колективна відповідальність за якісний рівень освітньої програми та освітньої діяльності, безперервний особистісний та професійний розвиток НПП тощо.

На основі розгляду документів та зустрічей із здобувачами, викладачами, роботодавцями експертна група дійшла до висновку, що у всіх учасників освітнього процесу є усвідомлене спільне бачення та ставлення до важливих питань і прагнення до постійного підвищення якісного рівня освітньої програми та навчального процесу, що свідчить про наявність культури якості та підстав для її подальшого розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність у ЗВО дієвої системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, що комплексно охоплює всі напрями від розробки ОП до моніторингу та подальшого регулярного оновлення. ЗВО продемонстрував, що взаємодія із роботодавцями має системний регулярний характер. У ЗВО позиція органів студентського самоврядування щодо питань організації освітнього процесу постійно враховується. Здобувачі безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Позиція здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів, робочої групи береться до уваги під час перегляду ОП, що забезпечує постійне удосконалення освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатній системний рівень моніторингу кар'єрної траєкторії випускників. Даний моніторинг потребує постійного контакту з випускниками з метою моніторингу кар'єри шляхом опитувань. Поряд з цим, випускники можуть залучатися до співпраці в рамках заходів випускової кафедри та як члени асоціації випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В цілому внутрішня система забезпечення якості освітньої програми виконує свої основні функції і забезпечує достатній якісний рівень як освітньої програми, так і освітньої діяльності. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 (повністю узгоджуються з вимогами критерію підкритерії 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, а також частково відповідає 8.4. з недоліками, що не є суттєвими).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ було перевірено наявність відкритого доступу до основних документів, які регламентують організацію освітнього процесу у ЗВО, права та обов'язки його учасників. Серед них: Статут ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Правилах внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>); Положенні про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>); Положенні про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>); Положенні про студентське самоврядування ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7589>). За результатами зустрічей ЕГ було встановлено, що учасники освітнього процесу мають вільний доступ до вищезазначених документів, які є зрозумілими для них, ознайомлені з ними та дотримуються зазначених положень.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічі з гарантом ЕГ було запевнено в тому, що прийняття і затвердження ОП відбувається відповідно до Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП у ДВНЗ “УжНУ” (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33028>). Згідно Положення даний проект ОП був розміщений не пізніше, ніж за місяць до затвердження на офіційному сайті університету з метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33028>). Наразі на сайті також можна ознайомитися з проектом ОП 2021 року та подати свої пропозиції та зауваження до нього (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31297>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час зустрічей зі стейкхолдерами було виявлено, що інформація стосовно освітньої програми, її цілей, очікуваних результатів навчання та компоненти опубліковані на офіційному веб-сайті ЗВО є точною, коректною та зрозумілою для них <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068>. Зазначена інформація в повному обсязі задовольняє вимогу поінформованості щодо вступу на обрану програму, цілей, очікуваних результатів та освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОП у межах даного критерію є: здійснення на належному рівні роботи щодо забезпечення публічності інформації, пов'язаної з організацією освітнього процесу; практика отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін та удосконалення освітнього процесу на їх основі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує розмішувати інформацію про пропозиції від роботодавців та студентів стосовно удосконалення ОП для можливості ознайомлення з ними.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом прозорість та публічність інформації стосовно освітньої програми відповідає даному критерію. Наявна повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 9.1, 9.2 та 9.3. У той же час зазначені недоліки не становлять суттєвої перепони для зазначеного процесу і визначають напрямки його подальшого удосконалення.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Левченко Олександр Миколайович

Члени експертної групи

Хитько Майя Миколаївна

Ковач Вікторія Олегівна